

Neophilologica
2

NEOPHILOLOGICA

tom 2

*Studia
językoznawcze*

pod redakcją
STANISŁAWA
KAROLAKA

PRACE NAUKOWE
UNIwersytetu Śląskiego
W KATOWICACH
NR 488

Uniwersytet Śląski

Katowice 1983

RECENZENT

KRZYSZTOF BOGACKI

WERYFIKACJI JĘZYKOWEJ TEKSTU DOKONAŁ
prof. dr hab. STANISŁAW KAROLAK

Projekt okładki i strony tytułowej
TOMASZ JURA

Redaktor
IRENA NĘDZYŃSKA

Redaktor techniczny
LECH DOBRZAŃSKI

Korektorzy
BARBARA MOLSKA
PIOTR SKRZYPECKI

Copyright © 1983
by Uniwersytet Śląski
Wszelkie prawa zastrzeżone.

WYDAWCA
UNIWERSYTET ŚLĄSKI
UL. BANKOWA 14, 40-007 KATOWICE

Nakład 300+38 egz.+25 nadb.
Ark druk. 12,25. Ark. wyd. 14,5.
Oddano do drukarni we wrześniu 1981 r.
Podpisano do druku i druk ukończono w marcu 1983 r.
Papier piśm. sat. kl. V 80 g 70×100
Zam. 0414/1100'82 Cena zł 145,—

Zakłady Graficzne w Katowicach
ul. Armii Czerwonej 138

ISSN 0208-6336
ISSN 0208-5550

TABLE DES MATIÈRES

Avant-propos	9
Georges KASSAI: Problèmes contrastifs soulevés par la phrase nominale et adjectivale	11
Stanisław KAROLAK: Le niveau de l'analyse sémantique nécessaire à la de- scription syntaxique contrastive	16
Amr Helmy IBRAHIM: Vers la neutralisation des contraintes syntaxiques dans les études contrastives	28
Rostislao PAZUKHIN: Empleo de pronombres personales „sujeto” en el por- tugués y en el español actuales	42
Gaston GROSS: Un complément de cause en <i>par</i>	55
Hélène WŁODARCZYK: Les constructions causatives en français et leurs équivalents polonais	67
Hanna SKORNIA: Les constructions pronominales réfléchies franco-polonaises; projet d'analyse contrastive bi-relationnelle	79
Monika THIEME: Sur la sémantique des constructions pronominales en fran- çais	89
Elżbieta JAMROZIK: Les verbes méta-informatifs français — une proposition d'analyse	97
Danuta DWORAKOWSKA: Les verbes français contenant un élément sémanti- que de connaissance	107
Teresa GIERMAK-ZIELIŃSKA: L'antonymie de quelques verbes de mouvement Marek KĘSIK: Syntaxe de la phrase impersonnelle française	116 122
Anna NOWAK: Sur une analyse sémantique dans la description syntaxique des phrases impersonnelles à prédicat adjectival et de leurs transforma- tions en français	131
Wiesław BANYŚ: Implication temporelle „futur” du prédicat et structure thè- me-rhème des phrases ambiguës référentiellement	139
Witold ŁĘKAWA: Sur les propriétés des constructions <i>N+Adj.</i> dénominal en français	156
Alina KREISBERG: Considerazioni teoriche su alcuni costrutti d'interrogazione parziale in italiano	172
Eugeniusz UCHEREK: Les équivalents français de la préposition polonaise <i>przy</i> au sens locatif	181

SPIS RZECZY

Przedmowa	9
George KASSAI: Problemy związane z użyciem frazy nominalnej i przymiotnikowej w ujęciu kontrastywnym	14
Stanisław KAROLAK: Poziom analizy semantycznej wymagany przy konfrontatywnym opisie składni	26
Amr Helmy IBRAHIM: Ku neutralizacji ograniczeń składniowych w studiach kontrastywnych	39
Rościszław PAZUCHIN: Użycie form podmiotowych zaimków osobowych we współczesnym języku portugalskim i hiszpańskim	53
Gaston GROSS: Okolicznik przyczyny z zaimkiem <i>par</i>	65
Hélène WŁODARCZYK: Francuskie konstrukcje kauzatywne i ich polskie odpowiedniki	77
Hanna SKORNIA: Konstrukcje zwrotne refleksywne francusko-polskie — perspektywa analizy kontrastywnej dwupoziomowej	87
Monika THIEME: Semantyka konstrukcji zerotnych w języku francuskim	95
Elżbieta JAMROZIK: Próba analizy francuskich czasowników metainformacyjnych	105
Danuta DWORAKOWSKA: Czasowniki francuskie zawierające semantyczny komponent „wiedzy”	114
Teresa GIERMAK-ZIELIŃSKA: Antonimia niektórych czasowników w ruchu	120
Marek KĘSIK: Składnia francuskiego zdania nieosobowego	129
Anna NOWAK: Analiza semantyczna w opisie składniowym zdań nieosobowych z predykatami przymiotnikowymi i ich transformacjami w języku francuskim	137
Wiesław BANYŚ: Implikacja temporalna <i>futurum</i> predykatu a struktura tematyczno-rematyczna zdań wieloznacznych referencjalnie	154
Witold ŁĘKAWA: O właściwościach konstrukcji rzeczownik + przymiotnik odrzeczownikowy w języku francuskim	170
Alina KREISBERG: Uwagi teoretyczne na temat kilku włoskich konstrukcji pytajnych	179
Eugeniusz UCHEREK: Francuskie odpowiedniki polskiego przyimka lokatywnego	195

ОГЛАВЛЕНИЕ

Предисловие	10
Георгес КАССЕ: Проблемы употребления коминативного и атрибутивного предложения в контрастивном значении	14
Станислав КАРОЛЯК: Уровень семантического анализа, необходимый при конформативном описании синтаксиса	26
Амр Хельми ИБРАГИМ: О нейтрализации синтаксических ограничений при контрастивных исследованиях	40
Росытислав ПАЗУХИН: Употребление личных форм личных местоимений в современном португальском и испанском языках	54
Гастон ГРОСС: Обстоятельство причины с предлогом <i>par</i>	66

Хелена ВЛОДАРЧЫК: Французские каузативные конструкции и их польские эквиваленты	78
Ханна СКОРНЯ: Возвратные французско-польские конструкции — перспектива контрастивного анализа на двух уровнях	87
Моника ТЪЕМ: Семантика возвратных конструкций во французском языке	96
Эльжбета ЯМРОЗИК: Попытка анализа французских метайнформационных глаголов	106
Данута ДВОРАКОВСКА: Французские глаголы, содержащие семантический компонент „значения”	114
Тереса ГЕРМАК-ЗЕЛИНЬСКА: Антонимия некоторых глаголов движения	121
Марек КЭНСИК: Синтаксис французского безличного предложения	130
Анна НОВАК: Семантический анализ в синтаксическом описании безличных предложений с прилагательными предикатами и их трансформациями во французском языке	138
Веслав БАНЫСЬ: Темпоральная импликация <i>futurum</i> предиката и тематико-рематическая структура предложений, референциально многозначных	154
Витольд ЛЭНКАВА: Об особенностях конструкции существительное + прилагательное, образованное от существительного, во французском языке	170
Алина КРАЙСБЕРГ: Теоретические замечания на тему нескольких итальянских вопросительных конструкций	180
Эугениуш УХЕРЕК: Французские эквиваленты польского локативного предлога	196

Avant-propos

Le présent recueil contient les communications présentées au cours du 3ème Colloque des Linguistes-Romanisants Polonais organisé par l'Institut d'Etudes Romanes de l'Université de Silésie. Ce colloque a eu lieu les 26, 27 et 28 novembre 1979 à Ustroń. Parmi les participants on comptait d'une part des linguistes de tous les instituts de philologie romane de Pologne d'autre part, grâce à la collaboration de l'Université de Silésie avec des universités françaises, des professeurs des Universités de Paris III (Sorbonne Nouvelle), Paris VIII (Vincennes) et Paris XIII (Villetaneuse). Par là même, ce colloque est devenu — selon les mots du Consul Général de France à Cracovie, M. Marcel Roux — „[...] un nouveau maillon dans la longue chaîne de la coopération amicale franco-polonaise”. M. Adrien Le Bihan, Conseiller pédagogique, représentant de l'Ambassade de France à Varsovie et du Consulat Général de France à Cracovie, y a également participé.

Le thème principal de la conférence était la syntaxe contrastive des prédicats verbaux et adjectivaux en français et en polonais. La majorité des communications ont donc porté sur les problèmes théoriques de la grammaire contrastive, la problématique comparatiste franco-polonaise et la descriptoin sémantique et syntaxique des expressions prédicatives.

L'ordre des textes dans le présent volume correspond à celui de leur présentation pendant le colloque.

Przedmowa

Na treść niniejszego tomu złożyły się materiały przedstawione na III Ogólnopolskiej Konferencji Romanistów-Lingwistów zorganizowanej staraniem Instytutu Filologii Romańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Konferencja odbyła się w dniach 26—28 listopada 1979 roku w ośrodku wczasowym w Ustroniu-Zawodziu. W jej pracach wzięli udział językoznawcy ze wszystkich ośrodków romanistycznych w Polsce oraz — dzięki umowom wiążącym Uniwersytet Śląski z uczelniami fran-

cusкими — zaproszeni uczeni francuscy z uniwersytetów: Université de Paris III (Sorbonne Nouvelle), Université de Paris VIII (Vincennes) i Paris Nord. Konferencja stała się tym samym — według słów Konsula Generalnego Republiki Francuskiej w Krakowie Pana Marcela Roux — „[...] un nouveau maillon dans la longue chaîne de la coopération amicale franco-polonaise”. Uczestniczył w niej ponadto oficjalny przedstawiciel Ambasady Francuskiej w Warszawie i Konsulatu Generalnego Francji w Krakowie M. Adrien le Bihan.

Głównym tematem konferencji była składnia konfrontatywna predykatów werbalnych i adiektywalnych w języku francuskim i polskim. Większość referatów dotyczyła więc teoretycznych problemów konfrontacji, problematyki konfrontacji francusko-polskiej oraz semantycznego i syntaktycznego opisu wyrażań predykatywnych. Niektóre referaty były poświęcone kwestiom nie związanym z tematem głównym.

Teksty zawarte w nieniejszym tomie zamieszczano według kolejności ich prezentacji na konferencji.

Предисловие

Содержание настоящего тома составляют материалы III Общепольской конференции романистов-лингвистов, организованной Институтом романской филологии Силезского университета. Конференция происходила 26—28 ноября 1979 года в Устроне. В ней принимали участие языковеды всех романистических центров Польши, а также (благодаря договорам между Силезским университетом и французскими вузами) приглашенные французские ученые из университетов: Université de Paris III (Sorbonne Nouvelle), Université de Paris VIII (Vincennes) Paris Nord. Благодаря этому конференция стала, по словам Генерального консула Французской республики в Кракове, Марселя Ру, „[...] un nouveau maillon dans la longue chaîne de la coopération amicale franko-polonaise”. Кроме того в ней участвовал официальный представитель французского посольства в Варшаве и Генерального консульства Франции в кракове М. Адриен ле Биган.

Главной темой конференции был сопоставительный синтаксис вербальных и адъективных предикатов во французском и польском языках. В связи с этим в большинстве рефератов были затронуты теоретические проблемы конfrontации, проблемы французско-польской конfrontации, а также семантическое и синтаксическое описание предикативных выражений. Некоторые рефераты были посвящены вопросам, не связанным с главной темой.

Тексты, представленные в настоящей томе, помещены в той очередности, в какой они были прочитаны на конференции.